

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

35. Etiam respectu parvulorum qui salvantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

NOTA XXXIII.

Augustini expositiones pariter
repudiant.

Hinc recentiores Augustini interpretationem qua solos prædestinatos Apostolicâ illâ sententiâ significatos putat, exponendo vel per distributionem pro generibus singulorum, vel casualiter, incongruam esse censent, & aperte repudiant, ut in Francisco ^a Suarez & b Molina videre licet.

^a Suarez l. 4.
de prædestin.
c. 1. num. 2.
& 3.
^b Molina
q. 1. a. 6.
disp. 1.
c. Epist.
Hilar. ad
August.

Massilienses eandem Augustini expositionem, & eadem de causa veluti nimis duram rejecerunt: ^c Inde est, inquit Hilarius ad Augustinum, quod illius sententiâ expositionem, non eam quæ à te est de prompta, suscipiant, id est, ut non nisi omnes homines salvos fieri velit, & non eos tantum qui ad sanctorum numerum pertinebunt, sed omnes omnino, ut nullus habeatur exceptus.

NOTA XXXIV.

Voluntas illa Dei generalis conditionata
est respectu majorum.

Sed quia manifestum est, non omnes homines salvos fieri, quamvis id velle Deus dicatur, ne ipsâ veritatis evidentia in Augustini sententiâ cogantur, voluntatem quandam conditionatam in Deo ponunt; juxta quam propositum salvandi omnes homines ita temperant, ut dicatur id velle quantum in ipso est, seu, quod in idem redit, si & homines ipsi velint. Deum itaque sincere velle: omnes salvos fieri: sed ideo non salvari omnes, quia ipsi nolunt. Quam quidem conditionatam voluntatem habere Deum censent, non modo erga finalem illam salutem in regno Dei, sed etiam erga quoslibet actus bonos, quibus ad salutem promoveantur. Suarez:

Loco citato.
Ibid. c. 7.
Molin. quæ-
stione illa 23.
disp. 1. mem-
bro 8.
Less. de præ-
dest. sect. 5.
num. 49.

Verus sensus est, Deum, quantum in se est, velle ac cupere omnium salutem. Et infra dicit, voluntatem illam includere conditionem in objecto, si homo velit. Idem Molina & Lessius tradunt. Vnde illud ipsius: Intentio, quatenus ferebatur in gloria communionem in genere, erat quodammodo confusa nostro modo intelligendi; ut verò applicabat gloriam singulis hominibus, non erat absoluta, sed conditionata. De medijs verò ad salutem tendentibus, hoc est, de consensione nostræ voluntatis, quæ in omnibus bonis operibus, fide, spe, dilectione necessaria est, sic decernit generaliter: Consensus & cooperatio nostra, non est prædestinata (id est volita à Deo) decreto absoluto, antequam sit futura, sed sub conditione & desiderio quodam. Desiderat enim nostram cooperationem, sed non vult absolute ut exeret, nisi nos sponte velimus.

Idem sect. 5.
num. 55.

Massilienses istud ipsam eodem modo præformaverant. Nam apud Prosperum dicunt: Itaque quantum ad Deum pertinet, omnibus paratam vitam æternam: quantum autem ad arbitrii libertatem, ad his eam apprehendi qui Deo sponte crediderint. Et apud Hilarium: Nec hoc

In Epistola
ad August.

Arimendum quod quædam voivito perire dicantur: sed quomodo, autem, non vult à quocumque peccari, vel deseri iustitiam, & tamen ingreter illa deservitur contra eius voluntatem, committuntur que peccata, ita eum salvari velle omnes homines, nec tamen omnes homines salvari.

Quam voluntatē Dei conditionalem salvandi omnes homines eadem explicat similitudine Molina: Vult enim eiusmodi voluntate omnes homines salvos fieri, nec tamen omnes saluam assequuntur. Vult item sua præcepta & consilia observari, quæ tamen passim contemuntur. Ut nemini dubium esse possit, Massiliensium sensum, qui hoc dicebant, & explicationem ei placuisse.

Molin. q. 16.
art. 1. disp. 2.

NOTA XXXV.

Etiam respectu parvulorum,
qui salvantur.

Cum verò parvulis nulla voluntas sit, ratione cuius conditionalis illa Dei voluntas vera esse possit, & tamen quosdam eorum salvari conitar, & alios perdit; utrimque profectò magnis coarctantur angustijs. Solâ quippè Dei voluntate ante omne meritum eos prædestinante, vel reprobante, videtur salus eis vel perditio destinari; atque ita rursus eisdem perditio quam adamantis fati vinculis constringuntur. Rimam igitur sibi facere conati sunt recentiores, per quam ab illa decreti fatalitate persequente elabuntur. Dicunt enim, quòd licet respectu adultorum involvitur in illa voluntate Dei conditio, si & ipsi adulti velint; ita respectu parvulorum, si alij remedium eis adhibere velint. Vnde Molina: Cum nulli adultorum voluerit sempiternam beatitudinem, nisi dependentem à proprio usu liberi arbitrii cuiusque eorum; imò neque parvulis, nisi dependentem à remedio contra peccatum originis per usum liberi arbitrii eorum exhibito. Nulla est igitur etiam respectu parvulorum absoluta voluntas Dei prædestinantis eos salvare, nisi posita prævisione libertatis, sive propriæ, sive aliorum. Et Valquez eandem rationem in parvulis & adultis esse tradit, servatâ videlicet proportionem.

Molin. q. 23.
art. 4. & 5.
disp. 1. memb.
8.

Valqz. disp.
89. c. 9. no.
1. par. 2.

Tortus ille serupulus diu multumq; Massilienses. Nam initio stomachabantur, quòd causa parvulorum ad adultos traheretur: Parvulorum autem causam, inquit Hilarius, ad exemplum maiorum non patiuntur afferri. Alij non fecerint eos volebant ex nuda voluntate Dei, sed ex meritis, quæ prævidebantur habituri, si viverent. Faustus multis annis post, in primo sui operis libro statuebat, rem illam obscuram & incertam esse. Faust. l. 1. Sed in secundo peritior factus, acutissimum istud effugium Molina & recentioribus commentus est. Nam cum ei objectum esset, quòd puerorum innocentium populus in Betlehem tam beatam mortem ex sola Dei prædestinatione consecutus esset, respondet: Non ita est: sed decreti forte cessante mors pueri pro diaboli inferatur furere &c. Nō ergo eos prædestinatio mortis addi-

lib. 2. c. 3.

nia, sed causa occasio consecravit. Illud ipsum nimirum est, quod Molina dixit: Deum decessisse parvulis istis beatitudinem dependentem a remedio per usum liberi arbitrii alicuius exhibito. Nam mors illa per Herodem allata, remedium parvulorum fuit: quo libertate Herodis exhibitio, dependenter ab illo Deus beatitudinem sempiternam eis voluit.

NOTA XXXVI.

Item respectu eorum, qui damnantur.

Am quisquis tantillum in principijs conclusiones latentes inspicere potest, facile videt, in his verbis aliam recentioribus doctrinam Faustum aperuisse. Si enim ipse rogatus fuisset, utrum Deus non aeterno reprobationis decreto parvulos illos, qui vel in utero matris, vel improvisa morte abripiuntur, reprobaverit, & noluerit salvos fieri; obviā jam responsonem habuisset ad manum: Non propterea hoc contingere, quod aliquid de perditione parvulorum illorum Deus constituerit, eos nolendo salvos fieri, sed quod occasio causarum naturalium vel liberarum eis mortem procuraverit, quā praevisā Deus eos damnationi tradiderit. Eadem quippe contrariorum est ratio, & eorum praecipue, in quibus eadem ratio majori ratione locum habet. Nam longē Deus ad beatandum, quā puniendum ex se propensior est. Latentem istam responsonem recentiores ex principijs suis evoluerunt. Petentibus enim, quomodo Deus tales serios velit salvos fieri, qui nullo ei resistunt voluntatis arbitrio, respondent: Deum quidem velle ut salvi fiant, sed quantum cursu rerum naturalis & providentia ratio statui lapsu conveniens patitur. Quod idem est ac si Faustus etiam de damnandis illis parvulis diceret: De ceteri sorte cessante mors pueris pro diaboli inferus furore. Non ergo eis praedestinatio mortem addaxit, sed causa occasio consecravit. Quid enim est diaboli furor, & causa occasio, nisi cursus rerum, & providentiae ratio statui lapsu conveniens? Nam ideo ibidem addit Lessius, post peccatum non ita Deum compellere vim diabolicam, ab causarum naturalium actionibus, aut iniuriis avertere, quin multi per earum violentiam peccant etiam eos velit Deus salvos fieri.

NOTA XXXVII.

Gratiam attemperant isti proposito generaliter Dei, & libero arbitrio hominibus.

Si ergo stabilia illi generali, & conditionata Dei voluntate factis omnium, atque elisa illa durissio a ac fatali, ut putant, decreti praedestinationis reprobanturque sorte, progrediuntur ulterius recentiores ad excogitandam talem gratiam, quae & isti universalitati divinae voluntatis, & conditioni quam involvit, hoc est humanae voluntatis libertati attemperata sit, ut cum ea videlicet agat vel non agat, si voluerit; non autem potenter flectatur, ut agat, & trumque a Massiliensibus istius gratiae architectis, didicere, ut in sequentibus particulatim demonstrandum est.

NOTA XXXVIII.

Statuunt beneficia remotiora omnibus ex a quo communia, Christi mortem, baptismum &c.

Primum itaque eam vehementer averferunt recentiores illam gratiarum tenacitatem, nimiumque scrupulosam discretionem, quā uni datur a Deo, alteri non; inducunt ipsi e contrario Deum gratiarum effulorem in omnes quaquaversum liberalissimum. Quod ut obtineant plausibilius, etiam atque etiam commendant, beneficia Christi, mortem, passionem, baptismum, & similia remotiora salutis adipiscendae remedia, pro omnibus omnino hominibus, nullo excepto, exhibita esse. Quod intelligunt non tantum quoad sufficientiam, quod nemini in Catholica fide dubium esse potest, sed etiam quantum ad aliquam efficaciam, ex qua quaedam propinquiores gratiae ad omnes omnino homines quantumcumque barbaros fluant. Doctrina ista in recentiorum scriptis notissima est, nec testimonijs eget, videndus Lessius, Suarez, Molina, & ceteri passim.

Idipsum eodem sensu Massilienses strenuissime veluti basim erroris sui sollicitē inculcādo commendabant. Nam apud Prosperum iterum iterumque dicunt: Pro universo humano genere mortuum esse Dominum nostrum Iesum Christum & neminem prioris a redemptione sanguinis eius exceptum, vtiā nisi omnem hanc vitam alienissimā ab eo mente pertranserat; quia ad omnes homines pertineat divinae misericordiae sacramentum (baptismus) itaque quantum ad Deum pertinet, omnibus paratam vitam aeternam. Unde Faustus exprobrat Catholicis, quod assererent, Christum humanam carnem non pro omnium salute sumpsisse. Et Galli Augustino, quod, in eius sententia, non pro totius mundi redemptione Salvator sit crucifixus.

NOTA XXXIX.

Beneficia etiam propinqua, gratiam scilicet sufficientem, omnibus effundunt liberalissime.

Si fundamento recentiores aliam doctrinam imponunt solemnissimam, quā Deum gratiam quandam sufficientem omnibus hominibus impertiri tradunt. De qua tanquam celeberrimā vide, si libet, eundem Lessium, Suarez, Molinam, & alios. Quomodo est omnium redemptor, inquit Less. si non impetravit omnibus auxilium, quo possint liberari? Sed prodijt ea, quae ad recentioribus praedicatur, ex officina Massiliensium: qui studiosissime istam gratiae sufficientis generalitatem inculcabant, sine qua ista fatalia, quae vocabant, decreta, de salute paucorum procuranda, neglectis ceteris, se revolutum iri cernebant. Audite tribuere solet, insidiantem atque calumniantem: Cum responderimus: totum plane gratia est, sed omnibus lib. arb. c. 17

Leside praes. scilicet. o. n. 65.

idem.

Prosp. lib. Epist. ad August.

Faust. l. 22 cap. 18.

Vide lib. 8o de haeres. Pelag. cap. 3.

Quell. 9. Gallor.

Lessius lib. de praedest. scilicet. 6.

Suarez l. 4. de praedest. n. 2. & 3.

Molina in Con. ord. divers. lib.

Aug. lib. de dono persev. cap. 6. & 7.

Faust. lib. 1. de grat. &

lib. arb. c. 17